

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 września 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku w II Wydziale Karnym w składzie

Przewodniczący	SSA Janusz Sulima (spr.)
Sędziowie	SSA Alina Kamińska SSA Jerzy Szczurewski
Protokolant	Anna Lasota

przy udziale prokuratora Małgorzaty Zińczuk

po rozpoznaniu w dniu 27 sierpnia 2020 r. i 23 września 2020 r.

sprawy **L. P. (1)**

oskarżonego z art. 286 §1 k.k. w zw. z art. 294 §1 k.k. i z art. 270 §1 k.k.

z powodu apelacji obrońców

od wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach

z dnia 25 października 2019 r., sygn. akt II K 40/19

oraz z powodu zażalenia obrońcy na postanowienie Sądu Okręgowego w Suwałkach z dnia 7 grudnia 2019 r. w przedmiocie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że z opisu czynu przypisanego w punkcie I eliminuje sformułowanie: „oraz P. P. (1)”;

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. utrzymuje w mocy zaskarżone postanowienie;

IV. zasądza od oskarżonego L. P. (1) na rzecz oskarżycielek posiłkowych M. T. (1) i K. W. kwoty po 5.000 (pięć tysięcy) złotych tytułem zwrotu poniesionych kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym;

V. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 180 złotych tytułem opłaty za II instancję oraz obciąża go pozostałymi kosztami sądowymi za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 251/19	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	2		
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA			
1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji			
wyrok Sądu Okręgowego w Suwałkach z dnia 25 października 2019 roku, sygn. akt 40/19			
1.2. Podmiot wnoszący apelację			
oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
oskarżyciel posiłkowy			
oskarżyciel prywatny			
obrońca			
oskarżony albo skazany w sprawie			

o wydanie wyroku łącznego		
inny		
1.3. Granice zaskarżenia		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
na korzyść na niekorzyść	w całości	
w części	co do winy	
co do kary		
	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów	

	<p>prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu</p>	
	<p>art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia</p>	
	<p>art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia</p>	
	<p>art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka</p>	
	<p>art. 439 k.p.k.</p>	
	<p>brak zarzutów</p>	
<p>1.4. Wnioski</p>		

uchylenie	zmiana			
2. USTALENIE FAKTÓW W ZWIĄZKU Z DOWODAMI PRZEPROWADZONYMI PRZEZ SĄD ODWOŁAWCZY				
2.1. Ustalenie faktów				
2.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
1 2. 3.	L. P. (1)	Sąd Rejonowy w Olecku dokonał jedynie częściowego działu spadku po D. W. (1). Spadkobierca testamentowy P. P. (1) w trakcie postępowania o dział spadku zrzekł się na rzecz swoich siostrzenic M. T. (1) i K. W. udziału w spadku do D. W. (1) P. P. (1) złożył oświadczenie, że zrzeka się wszelkich roszczeń wobec brata L. P. (1)	akta sprawy I Ns 2218/16 oświadczenie oświadczenie	k. 783 k. 841

		<i>P. P. (1) złożył oświadczenie, że nie żąda ścigania oskarżonego za przestępstwo przywłaszczenia pieniędzy</i>		
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.2. Ocena dowodów				
2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów				
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu		
1 2 3.	<i>akta sprawy I Ns 2218/16</i> <i>oświadczenie L. P. (1)</i> <i>oświadczenie L. P. (1), iż nie żąda ścigania oskarżonego</i>	<i>Dokumenty zawarte w aktach sprawy I Ns 2218/16 nie nasuwają żadnych zastrzeżeń co do ich wiarygodności. Zostały one sporządzone przez uprawnione osoby, zgodnie z obowiązującymi przepisami.</i>		

		<p><i>Nie ma żadnych wątpliwości, że oświadczenie zostało podpisane przez P. P. (1)</i></p> <p><i>Nie ma żadnych wątpliwości, że oświadczenie zostało sporządzone i podpisane przez P. P. (1)</i></p>	
<p>2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</p>			
<p>Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2</p>	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
<p>3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW I WNIOSEK</p>			
Lp.	Zarzut		

I	<i>Apelacja obrońcy oskarżonego</i>	zasadny	
II.	<i>adw. K. S.:</i>	częściowo zasadny	
III.	<p><i>1) rażąco obrażę przepisów prawa procesowego tj., art. 439 par. 1 pkt 9 kpk w zw. z art. 17 par. 1 pkt 10 kpk poprzez skazanie oskarżonego L. P. (1) za przestępstwo z art. 284 par, 2 kk w zw. z art. 294 par 1 kk, przy jednoczesnym zawarciu w opisie przypisanego mu czynu w pkt I wyraźnej wzmianki o działaniu na szkodę P. P. (1) (brata oskarżonego), który nie złożył wniosku o ściganie, podczas gdy ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego, jeżeli przywłaszczenie nastąpiło na szkodę osoby najbliższej,</i></p> <p><i>2) obrażę przepisów prawa materialnego tj. art. 46 §1 k.k. poprzez</i></p>	niezasadny	

**orzeczenie
względem
oskarżonego L.
P. (1) środka
kompensacyjnego
w postaci
obowiązku
naprawienia
szkody na rzecz
pokrzywdzonych
spadkobierców
testamentowych
M. T. (2) i K.
W. w całości tj.
w kwocie 203
106,40 dolarów
amerykańskich
oraz kwotę 2
207,27 zł.,
podczas gdy
trzeci
spadkobierca
ustawowy P. P.
(1) nie występuje
w niniejszym
procesie w
charakterze
pokrzywdzonego,
co w
konsekwencji
spowodowało
zobowiązanie
sprawcy czynu
do naprawienia
szkody na rzecz
pokrzywdzonych
o wartości
przewyższającej
ich rzeczywistą
szkodę,**

**3) rażąco obrazę
przepisów prawa
procesowego, tj.
art. 7 kpk,
mogące mieć
istotny wpływ na
treść orzeczenia
- a polegające
na przekroczeniu**

swobodnej oceny dowodów i przyznanie wiarygodności opinii biegłego sądowego z zakresu pisma ręcznego w zakresie w jakim biegły ustalił, iż podpis pod umową darowizny prawdopodobnie nie jest kserokopią autentycznego podpisu D. W. (1) oraz nie można wykluczyć, iż obraz kserograficzny prezentuje wytwór naśladowczy, podczas gdy przedmiotem badania była kserokopia dokumentu, zatem opinia wydana w sprawie nie miała znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy,

4) rażąco obrazę przepisów prawa procesowego, tj. art. 4 kpk, art. 7 kpk, mogące mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, polegające na przekroczeniu granic swobodnej oceny

dowodów niezgodnej z zasadami logiki i wskazaniem doświadczenia życiowego skutkujące ustaleniem, że nie doszło do darowizny zgromadzonych środków finansowych przez D. W. (1) na rzecz oskarżonego, podczas gdy obdarowanie potwierdzają następujące okoliczności;

- darowizna została zgłoszona przez oskarżonego L. P. (1) w Urzędzie Skarbowym, gdzie okazana została również umowa darowizny w oryginale,

- T. W. (1) po śmierci D. W. (1), informuje swych braci o konieczności jak najszybszej likwidacji kont do których są upoważnieni,

- pomimo stwierdzenia nabycia spadku z testamentu przez P. P. - jednego z umocowanych

do kont, i dwóch córek T. W. (również umocowanej do konta) nikt z w/w nie wystąpił do L. P. o zwrot w/kwoty.

- w toku postępowania o dział spadku żadne z w/w nie składa wniosku o uwzględnienie, że w skład masy spadkowej po D. W. wchodzi jakikolwiek środki pieniężne zdeponowane na rachunkach bankowych. Wniosek taki zostaje złożony jedynie przez dzieci J. W.,

- dopiero po powzięciu informacji przez pokrzywdzone Panie T. i W. o wysokości kwoty pobranej sum)' z rachunku bankowego przez oskarżonego, pełnomocnik pokrzywdzonych wzywa L. P. (3) do zwrotu tej kwoty.

Apelacja obrońcy oskarżonego adw. M. J.:

1. błąd w ustaleniach faktycznych,

przyjętych, za jego podstawę mający wpływ na treść wyroku, polegający na uznaniu, że L. P. (1) dokonał przywłaszczenia 203.106,40 dolarów amerykańskich oraz kwoty 2.207,27 zł, w sytuacji, gdy posiadał prawo do wskazanych środków na podstawie dyspozycji D. W. (1), realizując tym samym ostatnią wolę zmarłej;

2. błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za jego podstawę, mający wpływ na treść wyroku, polegający na uznaniu, że L. P. (1) posłużył się przed Urzędem Skarbowym w A. podrobionym dokumentem, w sytuacji, gdy z okoliczności sprawy, w tym zwłaszcza niejednoznacznej opinii biegłego z zakresu pisma ręcznego nie można wysnuć jednoznacznych wniosków co do tego, że podpis

na umowie nie
złożyła D. W. (3),
a w
konsekwencji, że
oskarżony
posłużył się
podrobionym
dokumentem;

3. naruszenie
prawa
procesowego, tj.
art 7 k.p.k.
poprzez
dowolną,
sprzeczną z
zebrany
materiałem
dowodowym,
pobieżną ocenę
zebranego w
sprawie
materiału
dowodowego, w
szczególności
zeznań
świadców i
ujawnionych na
rozprawie
dokumentów,
naruszającą
zasady logiki
oraz
doświadczenia
życiowego, która
doprowadziła do
błędów w
ustaleniach
faktycznych w
zakresie
przestępczego
zamiaru
przywłaszczenia
towarzyszącego
oskarżonemu;

4. naruszenie
prawa
materialnego
poprzez błędną

wykładnię art. 46 k.k. i zasądzenie na rzecz M. T. (2) i K. W. kwoty 203.106,40 dolarów amerykańskich oraz kwoty 2.207,27 zł, w sytuacji, gdy (z uwagi na zwolnienie z długu L. P. (1) przez brata P. P. (1)) kwota ta powinna stanowić równowartość przypadającego ww. pokrzywdzonym udziału w majątku spadkowym, co w konsekwencji spowodowało zasądzenie błędnej kwoty tytułem naprawienia szkody;

5. błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych, za jego podstawę mający wpływ na treść wyroku, polegający na uznaniu, że sytuacja finansowa oskarżonego pozwala na spełnienie jednorazowo świadczenia o jakim mowa w pkt V wyroku

**Sądu
Okręgowego w
Suwałkach, w
sytuacji, gdy
brak płynności
finansowej
(również z uwagi
na przekazanie
pobranej kwoty z
rachunku
bankowego na
rzecz osób
najbliższych)
uzasadnia
żądanie
rozłożenia na
raty świadczenia
lub odłożenia
w czasie spłaty
sumy.**

**zażalenie
obrońcy
oskarżonego
adw. M. J.:**

**1. naruszenie
przepisów
postępowania, tj.
art. 626 §2
k.p.k. poprzez
jego niewłaściwe
zastosowanie i
wydanie
orzeczenia
uzupełniającego
w zakresie
kosztów, jakie L.
P. (1) powinien
ponieść w
niniejszej
sprawie, w
sytuacji, gdy
koszty, o jakich
mowa w
postanowieniu z
dnia 7 grudnia
2019 r. były
sądowi znane już
przed wydaniem**

wyroku z dnia
25 października
2019 r. i to w
tym orzeczeniu
rozstrzygnięcie o
kosztach
oskarżycieli
posiłkowych
powinno się
znaleźć;

2. błąd w
ustaleniach
faktycznych
przyjętych za
podstawę
orzeczenia, a
mający na niego
wpływ, poprzez
zasądzenie od
oskarżonego
kosztów
postępowania,
wg stawki
wskazanej przez
pełnomocnika
oskarżycieli
posiłkowych, tj.
po 9.000 złotych,
w sytuacji gdy
ocena nakładu
prcy
pełnomocnika
oskarżyciela
posiłkowego
prowadzi do
uznania, że
należne
oskarżycielom
posiłkowym
koszty
zastępstwa
procesowego
powinny
plasować się na
poziomie
jednokrotnej
stawki
wyznaczonej w
myśl

	Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.		
Zwiąże o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny			
Niezłożenie wniosku o ściganie przez P. P. (1) nie mogło skutkować umorzeniem postępowania wobec oskarżonego o czyn z art. 284 §2 k.k. Brak jego wniosku o ściganie powodował jedynie, że nie można było w opisie przypisanego mu czynu zabronionego zawrzeć jego danych osobowych. Nie było jednakże podstaw do zmniejszenia w związku z tym wysokości szkody wyrządzonej popełnionym przez oskarżonego			

przestępstwem.
Wyrażona w art.
1035 k.c. zasada,
zgodnie z którą
do wspólności
majątku
spadkowego
stosuje się
odpowiednio
przepisy o
współwłasności,
odnosi się do
całego majątku
spadkowego, bez
żadnych
wyjątków. Tak
więc dotyczy to
również
wierzytelności
spadkowych.

Dokonując oceny
dowodów Sąd
pierwszej
instancji nie
naruszył
zawartej w art.
7 k.p.k. zasady
swobodnej oceny
dowodów.

Przeprowadzona
przez ten sąd
analiza
dowodów jest
logiczna i zgodna
z
doświadczeniem
życiowym.

Faktem jest, że
opinia biegłej z
zakresu badania
pisma ręcznego
nie jest
kategoryczna.

Nie mogła
jednakże taka
być, gdyż biegły
nie dysponował
oryginałem

**umowy
darowizny
przedłożonej
przez
oskarżonego w
urzędzie
skarbowym.**

**Biegła
stwierdziła, że
różnice pomiędzy
zapisem
dowodowym a
porównawczym
wykazują, że
przedmiotowy
kserograficzny
obraz zapisu
dowodowego
prawdopodobnie
nie jest
autentycznym
podpisem D. W.
(1). Jest to
prawdopodobnie
kserokopia
wytworu
naśladowczego,
pozorującego
grafizm D. W.
(1). Świadczą o
tym widoczne
zaniki i brak
ciągłości linii
graficznej pisma,
zgrubienia i
przerwania w
punktach
połączeń gram
literowych,
widoczne wtórne
linie biegnące
równoległe do
linii głównej
zapisu.**

**Opinia biegłej z
zakresu badania
pisma ręcznego
nie była jednakże
jedynym**

dowodem, na podstawie którego Sąd Okręgowy stwierdził, że podpis D. W. (1) na umowie darowizny został sfalszowany. Przypomnieć należy, że L. P. (1) wyjaśnił, iż umowę darowizny, którą ostatecznie przedłożył w Urzędzie Skarbowym w A., jego siostra D. W. (1) podpisała w dniu 4 marca 2015 roku około godziny 14.00. Oskarżony stwierdził też, że nie było żadnych świadków podpisania umowy, gdyż pozostali członkowie rodziny byli na dole domu, w którym umierała jego siostra. Tymczasem z zeznań lekarza E. D. wynika, że już w dniu 3 marca 2015 roku D. W. (1) miała wysoką gorączkę, była niewydolna krążeniowo i oddechowo, chociaż kontakt słowny był z nią zachowany, zaś w dniu 4 marca 2015

roku była już nieprzytomna, nie było z nią kontaktu i nie była w stanie wykonać czynności na czyjeś zlecenie. Zdaniem świadka tego dnia D. W. (1) nie była w stanie złożyć podpisu. Z karty zlecenia wyjazdu zespołu ratownictwa medycznego z 4 marca 2015 roku wynika, że zlecenie wyjazdu otrzymano o godzinie 10.43, zespół ratowniczy wyjechał o godzinie 10.47, a w domu D. W. (1) był o godzinie 10.50, natomiast czynności ratownicze zakończono o godzinie 11.11. Tak więc to, że była ona nieprzytomna, bez jakiegokolwiek kontaktu lekarz stwierdził w dniu 4 marca 2015 roku do godziny 11.11. To, że była ona tego dnia nieprzytomna wynika również z zeznań H. J. i G. O.. Fakty te całkowicie podważają

twierdzenia
oskarżonego, że
w dniu 4
marca 2015 roku
około godziny
14.00 siostra
powiedziała do
niego: „że wie
co ma zrobić
z pieniędzmi”
i że podpisała
umowę
darowizny
pieniędzy.

Dodać do tego
należy, że
nadzwyczaj
naiwnie brzmia
wyjaśnienia
oskarżonego, że
osobiście
zniszczył umowy
darowizny,
ponieważ „nie
były mu one
potrzebne”.
Dotyczyły one
przecież
niebagatelnej
sumy pieniężnej
i z pewnością
każdy
obdarowany
staralby się
zachować te
umowy. Gdyby
rzeczywiście D.
W. (1)
podarowała
oskarżonemu tak
znaczną sumę
pieniędzy w
przeddzień jej
śmierci, to
oskarżony
zdawałby sobie
sprawę, że musi
wykazać się
przed jej

**spadkobiercami
tytułem
prawnym do
wyłaconych z
jej konta
pieniędzy. Poza
tym twierdzenia
oskarżonego co
do zniszczenia
umów pozostają
sprzeczne z
zeznaniem A.
W., że oryginał
umowy gdzieś się
zawieruszył lub
został zniszczony
podczas
przenoszenia
mebli.**

**Te wszystkie
okoliczności w
połączeniu z tym,
co wynika z
opinii biegłej z
zakresu badania
pisma ręcznego
wskazują
jednoznacznie, że
oskarżony
posłużył się w
Urzędzie
Skarbowym w
A. sfalszowaną
umową
darowizny i że
nie jest prawdą,
że D. W. (1)
podarowała mu
przed śmiercią
203.106,40
dolarów
amerykańskich.
Tak więc Sąd
pierwszej
instancji
dokonując takich
ustaleń nie
popętnił żadnego
błędu w**

**ustaleniach
faktycznych.**

**To, że umowa
darowizny
została zgłoszona
przez L. P.
(1) w Urzędzie
Skarbowym
wcale nie
oznacza, że nie
mogła zostać
sfalszowana.**

**Oskarżony w ten
sposób chciał
zalegalizować
powiększenie
swoje majątku
i nie zapłacić
w przyszłości
podatku od
darowizny.**

**Dla oceny
prawnokarnej
zachowania
oskarżonego nie
ma znaczenia,
że T. W. (1)
powiedziała mu,
„żeby załatwił
sprawę z
kontem”. Nie
oznacza to
przecież, że T.
W. (1) uznała,
że D. W.
(1) obdarowała
oskarżonego
pieniężmi
zdeponowanymi
na koncie, do
którego L. P. (1)
był
upoważniony.**

**Poza tym
oskarżony po
pobraniu
pieniędzy z konta
na podstawie**

**upoważnienia,
które wygasło z
chwilą śmierci
D. W. (1),
postąpił z nimi
jak właściciel.
Tym samym nie
mając do tego
żadnego tytułu
przywłaszczył je.**

**Nie ma też
jakiegokolwiek
znaczenia dla
ustalenia, czy
D. W. (1)
obdarowała
oskarżonego
pieniędzmi to, że
M. T. (1) oraz K.
W. zwróciły się
do oskarżonego o
zwrot pobranych
przez L. P. (1)
kwot pieniężnych
po upływie
ponad roku od
stwierdzenia
nabycia spadku
z testamentu
po D. W.
(1). Nie oznacza
to przecież, że
wcześniej
uznawały, że
oskarżony został
obdarowany
przez D. W.
(1). Nie wiedziały
przecież, że
oskarżony
pobrał z jej
konta znaczącą
sumę pieniędzy.
Oskarżony
zresztą ukrywał
przed nimi, że
pobrał znaczącą
sumę pieniędzy
z konta zmarłej.**

Fakt przejęcia przez oskarżonego pieniędzy z konta D. W. (1) wyszedł na jaw przypadkowo podczas sprawy o dział spadku po J. i D. W. (1), kiedy otrzymano wyciąg z kont banku. Gdyby oskarżony nie zamierzał ukrywać faktu pobrania z rachunku zmarłej siostry znaczącej sumy pieniędzy, to nie żądałby od spadkobierców testamentowych zachowku.

Wbrew twierdzeniom obrońcy, brak jest jakichkolwiek podstaw do uznania, że oskarżony pobrał pieniądze z konta zmarłej siostry po to, żeby podzielić się nimi z rodzeństwem.

Podkreślić należy, że siostra oskarżonego G. O., kiedy zeznawała po raz pierwszy w niniejszej sprawie w dniu 7 czerwca 2018 roku

kategoriycznie stwierdziła, że nie otrzymała żadnych pieniędzy od kogokolwiek z rodziny. Twierdziła też, że nie wie o dziale masy spadkowej po zmarłej siostrze i nie słyszała na temat darowizn pieniężnych komukolwiek z rodzeństwa. W kolejnych zeznaniach stwierdziła jednakże, że jej brat L. P. (1) dał jej prawdopodobnie w kwietniu 2015 roku 10 tysięcy dolarów USA oraz 3.500 złotych. Podała jednocześnie, że nie wie, z jakiego tytułu otrzymała te pieniądze. Znamienne jest, że G. O. w swoim dzienniku zamieściła wpis: „20 września napisałam oświadczenie L. że po śmierci D. dostałam 10.000 tys \$, bo ja dla niej pożyczylam, więc D. upoważniła L. żeby mi oddał, potrzebne mu było do jakiejś

sprawy którą jątrzy nadal T. z córkami a może potrzebne mu było do czegoś innego, tego nie wiem". Ta swoista ewolucja w zeznaniach G. O. oraz zapisy w jej dzienniku świadczą jednoznacznie, że składając zeznania chciała pomóc swojemu bratu w uniknięciu odpowiedzialności za przywłaszczenie pieniędzy. Na pewno nie jest zgodne z prawdą to, że pożyczyła dla zmarłej siostry 10.000 dolarów USA . Po co bowiem miałyby pożyczać pieniądze D. W. (1), skoro miała na rachunkach zdeponowane duże sumy środków pieniężnych. Gdyby zaś rzeczywiście L. P. (1) przekazał G. O. 10.000 dolarów USA, to niewątpliwie pamiętałaby o tym podczas składania po raz pierwszy zeznań w niniejszej

sprawie. H. J. również zeznała, że otrzymała od oskarżonego 10.000 dolarów USA. Twierdziła, że brat dał jej te pieniądze po „drugiej sprawie spadkowej”, mówiąc, że D. W. (1) w dniu śmierci kazała mu podzielić pieniądze pomiędzy rodzeństwo.

Nawet gdyby przyjąć, że H. J. rzeczywiście otrzymała od oskarżonego 10.000 dolarów USA, to i tak nie można uznać, że oskarżony podzielił między rodzeństwem pobrane z konta D. W. (1) pieniądze.

Wówczas przecież L. P. (1) musiałby przekazać siostrze znacznie większe sumy pieniężne. Znamienne jest, że z zeznań H. J. wynika, że oskarżony nigdy jej nie wspominał o żadnej darowiźnie otrzymanej od zmarłej siostry.

Nie można zgodzić się z obrońcami, że zaskarżony wyrok zapadł z obrazą prawa materialnego art. 46 §1 k.k. Słusznie Sąd Okręgowy przyjął, że pokrzywdzone M. T. (1) i K. W. wystąpiły w niniejszym postępowaniu w imieniu wszystkich spadkobierców, w tym i P. P. (1), który nie rości żadnych roszczeń wobec oskarżonego. Dział spadku po D. W. (1) był częściowy. Pomimo że spadkobiercy odziedziczyli spadek w równych częściach, nie wiadomo, w jaki sposób zostaną podzielone wchodzące w skład spadku pieniądze. P. P. (1) przed działem spadku nie może samodzielnie dokonać jego podziału i niejako wydzielić swojej części. Sąd pierwszej instancji uzasadniając

rozstrzygnięcie o obowiązkowi naprawienia szkody zasadnie powołał się na przepis art. 1035 k.c., stosownie do którego, jeżeli spadek przypada kilku spadkobiercom do wspólności majątku spadkowego oraz do działu spadku stosuje się odpowiednio przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych. Zgodnie zaś z art. 209 k.c. każdy ze współwłaścicieli może wykonywać wszelkie czynności i dochodzić wszelkich roszczeń, które zmierzają do zachowania wspólnego prawa. Przyjęcie poglądu, że należne od dłużnika świadczenie pieniężne dzieli się z chwilą otwarcia spadku, stosownie do treści art. 379 §1 k.c. na tyle części, ilu jest wierzycieli – spadkobierców i tym samym każdy

**spadkobierca
może dochodzić
we własnym
imieniu
zaspokojenia
części
świadczenia
odpowiadającego
wielkością jego
udziałowi
spadkowemu,
jest ewidentnie
sprzeczne z
dyspozycją art.
1035 k.c. Należy
zatem traktować
wierzytelność
podzielną jako
jednolitą całość
i stosować do
jej dochodzenia
reguły
analogiczne do
reguł
dotyczących
wierzytelności
niepodzielnych.
Takie stanowisko
znajduje
potwierdzenie w
orzecznictwie
Sądu
Najwyższego. W
wyroku z dnia 3
lutego 2017 roku
(II CSK 152/16,
Lex nr 2306358)
Sąd Najwyższy
jednoznacznie
stwierdził, że
składnik
majątku
spadkowego,
nawet jeśli jest
nim
wierzytelność,
stanowi wspólne
prawo w
rozumieniu art.
1035 k.c. i**

ma do niego
odpowiednie
zastosowanie
art. 209 k.c.
Podobnie w
wyroku z dnia
27 czerwca 2017
roku (II CSK
15/17, Lex nr
2342149) Sąd
Najwyższy uznał,
że należy
podzielić pogląd
wykluczający
możliwość
stosowania
zasady
wyrażonej w art.
379 §1 k.c. do
wierzytelności
spadkowych. W
konsekwencji
podstawę
dochodzenia
wspólnej
wierzytelności
spadkowej
stanowi art. 209
k.c. Przepis art.
1035 k.c. i
wyrażona w nim
zasada, zgodnie
z którą do
wspólności
majątku
spadkowego
stosuje się
odpowiednio
przepisy o
współwłasności,
odnosi się do
całego majątku
spadkowego, bez
żadnych
wyjątków. Sąd
Najwyższy
zaznaczył też,
że możliwe jest
dochodzenie
wierzytelności

spadkowej przez analogię do przepisów dotyczących solidarności wierzycieli (art. 367 k.c.). Dlatego też należy przyjąć, że spadkobiercy, przed działaniem spadku, przysługuje samodzielna legitymacja do dochodzenia całej wierzytelności. Pogląd taki jest również podzielany w piśmiennictwie (np. Jakub Knabe [w:] Kodeks cywilny, red. Jerzy Ciszewski, WKP 2019, komentarz do art. 1035).

Nie można też zgodzić się z obrońcą, że orzekając o odszkodowaniu Sąd pierwszej dopuścił się błędu w ustaleniach faktycznych polegającego na uznaniu, że sytuacja finansowa oskarżonego pozwala mu na spełnienie jednorazowo świadczenia. Podkreślić należy, że

**oskarżony
pobierając
pieniądze z
rachunku D. W.
(1), nie mając
do tego żadnego
tytułu prawnego,
powinien był
liczyć się z
obowiązkiem
zwrotu tych
pieniędzy
osobom
uprawnionym.**

**Ponadto
pokrzywdzone
M. T. (1) i
K. W. zwróciły
do oskarżonego o
zwrot pobranych
kwot trzy lata
temu 12 września
2017 roku. L. P.
(1) miał zatem
wystarczająco
dużo czasu, aby
odpowiednio
przygotować się
do spełnienia
dochodzonego
przez
oskarżycielki
posiłkowe
świadczenia.**

**Sąd pierwszej
instancji nie
naruszył
przepisu art.
626 §2 k.p.k.
wydając w dniu
7 grudnia 2019
roku
postanowienie o
zasądzeniu od L.
P. (1) na rzecz
oskarżycielek
posiłkowych
poniesionych
przez nie kosztów**

**zastępstwa
procesowego. W
wyroku z dnia
25 października
2019 roku sąd
bowiem w ogóle
nie wypowiedział
się na temat
kosztów procesu
należnych od
oskarżonego na
rzecz
oskarżycielek
posiłkowych,
mimo takiego
obowiązku
wynikającego z
art. 626 §1 k.p.k.
W myśl art. 626
§2 k.p.k., jeżeli
w orzeczeniu
nie zamieszczono
rozstrzygnięcia o
kosztach,
orzeczenie w
tym przedmiocie
wydaje
odpowiednio sąd
pierwszej
instancji lub sąd
odwoławczy. Ta
część dyspozycji
art. 626 §2 k.p.k.
ma zastosowanie
zarówno wtedy,
gdy w ogóle nie
rozstrzygnięto o
kosztach, jak i
wówczas, gdy w
orzeczeniu sąd
nie wypowiedział
się o kosztach
obciążających
jednej ze stron
(por.
postanowienie
Sądu
Najwyższego z
dnia 20 sierpnia
2014 roku, IV**

**KK 70/14, Lex nr 1508986).
W trybie art. 626 §2 k.p.k. niemożliwe zaś jest korygowanie błędnego wyliczenia kosztów, ani modyfikacja zasad ich poniesienia. Skoro więc w wyroku z dnia 25 października 2019 roku w ogóle nie rozstrzygnięto o kosztach procesu poniesionych przez oskarżycielki posiłkowe, to możliwe jest orzeczenie pierwotne o tych kosztach w trybie art. 626 §2 k.p.k., pomimo że było o nich wiadomo przed wydaniem wyroku.**

Nie można też zgodzić się z obrońcą, że żądane przez pełnomocnika oskarżycielek posiłkowych koszty zastępstwa procesowego są wygórowane. Sąd zasądza na rzecz oskarżyciela posiłkowego wydatki rzeczywiście

**poniesione, jeżeli
mieszczą się one
w granicy
przewidzianej w
stawkach dla
takich
wydatków, a
więc między
stawką
minimalną a
maksymalną
określoną
przepisami
rozporządzenia
Ministra
Sprawiedliwości
z 22.10.2015 r.
w sprawie opłat
za czynności
adwokackie.
Pełnomocnika
działającego z
wyboru łączy z
klientem umowa
określająca jego
wynagrodzenie,
w granicach
dopuszczalnej
szerokiej
autonomii, i sąd
nie powinien
ingerować w
sferę uprawnień
stron tej umowy.
Niezależnie od
tego podkreślić
należy, że
przedmiotowa
sprawa miała
skomplikowany
charakter,
wymagała
dużego
zaangażowania
pełnomocnika
oskarżycielek
posiłkowych,
została
rozpoznana na
kilku terminach**

**rozpraw.
Poniesione przez
oskarżycielki
posiłkowe
wydatki zostały
udokumentowane
kserokopiami
paragonów.
Wysokość tych
kosztów mieści
się w graniach
określonych we
wskazanym
rozporządzeniu.
Nie było zatem
podstaw do
obniżenia
wysokości
kosztów
zastępstwa
procesowego
zasądzonych na
rzecz
oskarżycielek
posiłkowych.**

Wniosek

**uniewinnienie
oskarżonego od
popętnienia
zarzucanych mu
czynów,
ewentualnie o
uchylenie
zaskarżonego
wyroku i
przekazanie
sprawy Sądowi
Okręgowemu do
ponownego
rozpoznania.

zmianę
zaskarżonego
wyroku i
uniewinnienie
oskarżonego od
zarzucanych mu**

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

**czynów,
ewentualnie o
zmianę
zaskarżonego
wyroku w pkt. V
poprzez
zasądzenie od L.
P. (1) na rzecz
M. T. (1) i K. W.
kwoty 135.404,26
dolarów
amerykańskich
oraz kwotę
1.417,51 zł.
tytułem
przypadających
środków ww.
spadkobierczyńom
z rozłożeniem
ww. kwoty na
24 raty lub
odroczenia
terminu spłaty
należności na
okres 2 lat.**

**uchylenie
zaskarżonego
postanowienia o
kosztach,
ewentualnie o
zmianę
zaskarżonego
orzeczenie
poprzez
zasądzenie od L.
P. (1) na rzecz
oskarżycieli
posiłkowych M.
T. (2) i K. W.
kwoty
stanowiącej
jednokrotną
stawkę z
Rozporządzenia
Ministra
Sprawiedliwości
z dnia 22
października
2015 r. w**

<p>sprawie opłat za czynności adwokackie.</p>		
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Ponieważ zarzuty z obu apelacji obrońców oraz z zażalenia okazały się bezzasadne, brak było podstaw do uwzględnienie któregośkolwiek wniosku ze złożonych środków odwoławczych.</p>		
<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>		
<p>1.</p>		
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>		
<p>5. ROZSTRZYGNIECIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>		
<p>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku</p>		

sądu pierwszej instancji		
1.	Przedmiot utrzymania w mocy	
<p>Utrzymano zaskarżony wyrok w zakresie winy, kary i środka karnego. Utrzymano również w mocy postanowienie o zasądzeniu na rzecz oskarżycielek posiłkowych kosztów zastępstwa procesowego.</p>		
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy		
<p>Argumenty za utrzymaniem w mocy wyroku zostały przedstawione w części dotyczącej powodów uznania zarzutów ze środków odwoławczych za niezasadne.</p>		
<p>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</p>		
1.	Przedmiot i zakres zmiany	

<p>Opis czynu przypisanego oskarżonemu w punkcie I zaskarżonego wyroku.</p>			
<p>Zwięźle o powodach zmiany</p>			
<p>W opisie czynu nie można było wskazać, że przestępstwo zostało popełnione na szkodę P. P. (1), gdyż nie złożył on wniosku o ściganie.</p>			
<p>5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</p>			
<p>5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</p>			
<p>1.1.</p>		<p>art. 439 k.p.k.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uchylenia</p>			
<p>2.1.</p>	<p>Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości</p>	<p>art. 437 § 2 k.p.k.</p>	

Zwiężle o powodach uchylenia			
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwiężle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia			
4.1.		art. 454 § 1 k.p.k.	
Zwiężle o powodach uchylenia			
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania			
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku			
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności		

6. KOSZTY PROCESU		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
<i>IV i V</i>	<p>Zgodnie z przedstawionymi przez pełnomocnika oskarżycielek posiłkowych kserokopiami paraganów, każda z nich poniosła koszty zastępstwa procesowego w wysokości 5.000 złotych. Wysokość tych kosztów nie przekracza sześciokrotności stawki minimalnej określonej w Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800). Dlatego też stosowanie do treści art. 627 k.p.k. w zw. z art. 634 w takiej wysokości zostały zasądzone koszty zastępstwa procesowego w</p>	

**II instnacji od
oskarżonego na
rzecz
oskarżycielek
posiłkowych.**

**Ponieważ
apelacje
obrońców w
zasadzie nie
zostały
uwzględnione,
na podstawie art.
8 i art. 2 ust. 1 pkt
3 ustawy z dnia
23 czerwca 1973
r. o opłatach w
sprawach
karnych (t. j.
Dz. U. z 1983
r. Nr 49, poz.
223 z późn. zm.)
została
zasądzona od
oskarżonego
opłata w
wysokości 180
złotych za II
instancję.**

**Stosownie zas
do treści art.
627 k.p.k. w
zw. z art. 634
k.p.k. oskarżony
został obciążony
pozostałymi
kosztami
sądowymi za
postępowanie
odwoławcze.**

7. PODPIS